

[Aage Fogh.]

have en Risiko for en Øre og uden Arbejde med at skaffe Markeder ude i den store Verden?

Der er altsaa efter min Mening et og andet, der kunde være Grund til at undersøge nærmere. Nu har det vist sig, at vi har klaret os i en Periode uden Lov, det er maaske tilfældigt, men hvis det nu er nødvendigt at faa den, hvad jeg i hvert Fald ikke tør benægte, er jeg villig til at stemme for den, men jeg vilde sætte ganske overordentlig megen Pris paa, om den højt-ærede Landbrugsminister vilde tage sig Tid til at faa undersøgt Mulighederne for at ændre paa disse Omraader, og at man ikke gør det paa den Maade, at man spørger Eksportudvalgene, for efter mit Skøn er det ærede Medlem Hr. Jørgen Gram det bedste Bevis paa, at det ikke vil kunne nytte noget. Der er ikke noget at sige til, at disse Eksportudvalg har det Indtryk, at de gør det saa godt, som det overhovedet kan gøres, men det er en Kendsgerning, at det simpelt hen er en Monopolstilling, der er givet vore Andelssammenslutninger, saa at de sammen med de store Eksportørfirmaer har Hals- og Haandsret over den samlede Eksport her fra Landet. Det, jeg ønsker, er at finde en Form, saa vi fik lidt mere frisk Luft ind i Foretagendet, saa der blev Konkurrence mellem Andelsforetagenderne og de private Eksportører, men ikke den Monopolform, som findes i Dag.

Altsaa, jeg skal da slutte med at sige igen, at vi er villige til at stemme for Lovforslaget, men vi vilde meget gerne have Tilsagn fra den højtærede Landbrugsminister om, at han vil være villig til ogsaa ved andre Kræfter end dem, der sidder i Eksportudvalgene, at undersøge, om der ikke kunde findes en Ændring, der navnlig gav Muligheder for, at unge, raske Eksport-handelsfolk kom med ind i Arbejdet.

Hans Hansen (Rørby): Det har glædet mig ved denne Lejlighed at høre de Udtalelser, der er fremsat af det ærede Medlem Hr. Peder Jakobsen og det ærede Medlem Hr. Aage Fogh. De giver Tro paa, at det Arbejde, der kan gøres i Udvalget, vil kunne ændre hele det System, vi er kommet ind i. Vi har i Retsforbundet fra første Færd set med den allerstørste Skepsis paa hele denne Udvikling med tosidede Statsaftaler, med Eksportudvalgene og Puljesystemet og Udelukkelse af privat Initiativ.

Vi maa naa til engang at kunne lukke op til den friske Luft. Man er fra alle Sider klar over, at den nuværende Situation er

uholdbar. Jeg haaber, det skal lykkes i Udvalget at faa en ny Linie ind i hele det System, og vi vil fra vor Side være opmærksom paa, hvad der sker, og paa, hvordan Lovforslaget ser ud, naar det kommer fra Udvalget. Derefter vil vi tage vor Stilling til det, og vi skal støtte ethvert Forslag, der gaar i Retning af at gøre det lettere for de unge at bryde ind igennem hele det System, som i dette Øjeblik er vendt mod alle unge Handelstalenter og umuliggør det for dem at komme frem.

Landbrugsministeren (Bording): Selv om der fra flere Sider har lydt Kritik over de Forhold, som er en Følge af denne Lovgivning, var det alligevel saaledes, at samtlige Ordførere tiltraadte Forslagets Gennemførelse, dog minus Ordføreren fra Retsforbundet. Saadan maa jeg forstaa Ordførernes Udtalelser.

Det ærede Medlem Hr. Peder Jakobsen var den første, der fremsatte kritiske Bemærkninger, og han udtalte, at saa længe vi bliver ved med at træffe Aftaler fra Statens Side ved Hjælp af Eksportudvalgene for et halvt eller et helt Aar frem i Tiden, saa umuliggør man, at de private kan komme til at eksportere, saadan som man ønsker. Ja, men maa jeg spørge, hvorledes skal man ellers bære sig ad i denne Tid? Mon det virkelig kan gaa an, at vi ikke slutter Aftale med de Lande, som vil sælge Varer til os? Vi kan nok i Øjeblikket, da Verden sulter, sælge vore Varer, det er der intet i Vejen for, og der er heller ikke noget i Vejen for, at Eksportudvalgene ofte kunde sælge Varer, som de maaske endogsaa kunde faa højere Pris for, men paa Steder hvor vi ikke kan købe. Det, det gælder om for os, er enten at faa Valuta til at købe de Varer for, vi skal bruge, eller at faa selve de Varer, vi skal bruge. Det er det afgørende. Saa længe Landbrugseksporten er halveret i Forhold til før Krigen, kan man sige sig selv, at vor Eksportmængde er saa ringe, at det er en Nødvendighed, vi oprettholder den paa bedste Maade. Vor Landbrugseksport udgjorde før Krigen 75 pCt. af hele Eksporten. Naar den paa Grund af manglende Raastoffer er halveret i Øjeblikket, er det en given Ting, at der skal stor Økonomi til, for at vi kan faa det nødvendige ind i Landet. Det er derfor, vi er nødt til at slutte de Aftaler med Udlandet, som vi har afsluttet i de senere Aar. Hertil kommer, at alle andre Lande vil handle paa samme Maade, saa der er sikkert ingen anden Vej at gaa end at fortsætte ad denne Vej, i alt Fald foreløbig.